

(המשך מעמוד 17)

אומרת ארבל: "עמי אחראי, חיפאי, ראה כדור" אש נוחת במבואותיה הרומיים של חיפה. שבוע אחר-כך גילה במקום הנחיתה עיגול חרוך בקוטר של שמונה מטר, בתוך שדה-קוצים.

הוא יצר איתי קשר. היגתי למקום. העיגול נראה כמו צלחת מעופפת כפרופיל, כאילו חותמת שהושארה על הקרקע.

ומה שהכי מדהים: בתוך השטח החרוך יש איים של צמחים שלא נחרכו. הם נראים כמו אסטרונאוט יושב, כשאת מרגליו מונחת על דושה והוא מחזיק במוט. מולו שורת קוצים לא-חרוכים, הנראים כמו לוח-צבא.

אין דבר בעכרה של ארבל, 41, הרומז על עתיד עב"מי. היא היתה ילדה רגילה, בת להורים רגילים, שחייתה חיים שיגרתיים, כנאליים לגמרי.

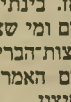
ארבל נולדה ברומניה, עלתה לארץ בגיל 4. אביה, שהיה ברומניה סוחר, הפך בארץ לפועל-אחזקה בנמל חיפה. ילדותה עברה בקרית-אליעזר. אחר-כך התגייסה לצבא, למדה באוני-ברסיטת חיפה אנגלית וצרפתית לתואר ראשון וחינוך לתואר שני, התחתנה והתגרשה אחרי שנה וחצי.

17 שנים גרושה, 10 שנים עובדת ביחידה להתגברות של מיסררה-עבודדהוהרוחה. לפני שנה התמנתה כמנהלת היחידה בחיפה.

איי-שם התחילה להתעניין במיסתוריו. האזינה להרצאות של מרגוט קלאונר, התוודעה לגילגול נשמות, פאראפסיכולוגיה ועב"מים למיניהם, קראה בקדחתנות עשרות ספרים, יצרה קשרים עם חובבי עב"מים ככל העולם.

פעמים רבות צאלתי את עצמי למה יש כי כמיהה כזו לעב"מים. התשובה פשוטה: אינני יודעת.

לפני 20 שנה, בתחילת הדרך העב"מית, צחקו לה כל שומעיה. אמרו שאני תמהונית, ליגלגו עליי. החלטתי להפסיק לדבר על הנושאים האלה.

מסרים רוחניים **העב"מ הראשון** התגלה ב-24 ביוני 1947. קנת ארנולד, איש-עסקים אמריקאי, ראה שרשרת של עצמים דמויי-צלחת בעת שטס במטוסו הפרטי מעל לשמי מדינת-יוטינגטון.

40 שנה חלפו מאז. בינתיים חלף גם לעג הציבורי כלפי העב"מים ומי שצפה בהם. מישראל של מכן נאנפו בארצות-הברית מגלה, כי 57 אחוז מבוגרי הקולג'ים האמריקאים מאמינים שיש יצורים בחלל החיצון.

לעיתים עדיין מנסים להרביק לי תווית של תימהונית, אומרת ארבל, שהרי ישראל אינה אמריקה. אני מייד אומרת להגנתי שיש לי משרה מכובדת ואני עובדת יעילה ואפילו קיבלתי מגן של שר-העבודה-הרוחה, המוענק לרכזי-התגברות מצטיינים.

כלומר, אני אשה רגילה, ואפילו המיסד מתחיל להכיר בי. עובדה: לפני שנה יצרתי קשר עם מחלקת הסיוע של מישטר-חיפה, הרציתי בפני השוטרים והקצינים על עב"מים והצטרפתי למחלקה כמתגברת המומחית לנושאי עב"מ.

בכל פעם שתושב חיפאי מודיע למיטסרה כי ראה עב"ם, מצטרפת ארבל לשוטרים וחוקרת אותו.

ארבל עצמה מעולם לא פגשה עב"ם. למרות זאת היא בטוחה לחלוטין כי אכן פוקדים את כדור-הארץ יצורים מכוכבים אחרים.

לפעמים הם חולפים כטיסה מעל לכדור הארץ בדרכס ממקום למקום, ואז אפשר לראות את כלי-הטיס שלהם, הנע בעזרת שדה אלקטרי מגנטי.

לעיתים הם בוחרים להתגלות לפני אדם מסוים. במשך כמה שנים הם עוקבים אחרי אותו אדם, עד שהם משוכנעים כי הוא מתאים לתפקיד. רק אז הם נפגשים איתו, ודרכו מעבירים מסר לאנושות.

בדרך-כלל הם מבקשים למסור מידע על עצם קיומם, שהאנושות תדע שיש כוכבים נוספים. הם גם מרבים להתריע מפני השמדה של כדור-הארץ, אם לא נהפוך למוטריים ולרוחניים יותר.

ארבל מקווה שאי-פעם יכחור בה החוצנים (מלשון חוץ) לאשת-הקשר שלהם ויתגלו לפנייה. אני כמהה לרגע הזה, מחכה לו בכליון-עיניים. אינני מבינה מדוע עדיין לא כחור כי היא אומרת, ושמן של עצב ומרירות חודר לקולה.

חוצנים אצילים **אחרי שבז'יזינסקי** ראה את העב"ם שלו, התקשרו אל ארבל אנשים נוספים וסיפרו לה על חוויותיהם העב"מיות.

חיה לוי, פקידה מנהרית, ראתה כוכב גדול נע ברמה ובמהירות עצומה, בדיוק חמש דקות לפני שבז'יזינסקי שכב פשוט-ארכים במירפסת ביתו בחיפה וצפה, באקראי, בעב"ם.

נעמי גולדברג מקיבוץ אלונים ראתה חצי סהר צהבהב, בוקה, שהופיע ונעלם לסירוגין. זה קרה שלושה ימים אחרי העב"ם של בז'יזינסקי.

עובר וזור מטכרית ראה בחודש יולי עצם שטות, רמוי ירח, שטס ברמה מוחלטת. שוקי צביזן מחיפה ראה לפני שנה עצם ענק, עגול, מוקף באורות מנצנצים. העב"ם של שוקי עמר על מקומו במשך כמה שניות ולפתע התנפץ.

רגשת ממזל הטוב של בז'יזינסקי ושאר החוצנים בעב"מים, החליטה ארבל לנסות את מזלה-שלה והיה מה. כשהיא מצוידת במישקפת ובזוג חברים, התקמה בדיונות החול של מפרץ חיפה, ממתנה לרגע של חסד.

עמוק בליבי ידעתי כי אני עושה מעשה חסר-הגיון, היא אומרת, ספק מתנצלת. הם הרי אינם מתגלים כך, עלי-פי הזמנה. עב"ם אמיתי מגיע דווקא כשלא מצפים לו. הם אוהבים להפתיע, החוצנים, ותמיד אכן מצליחים בכך. אולם לא יכולתי להתאפק. קיוויתי שיקרה לי נס, שגם אני אראה אותם.

עיניה של ארבל מודהרות כשהיא מרכרת על

חוקרת ארבל

שיטת המיסל הצודקת

החוצנים רמוי האדם הטסים בעב"מים בוקהים, להביא את המסר הרוחני שלהם.

קשה לי לרמיין פגישה איתם, כך ארבל. אני בטוחה שאתרגש מאוד ואחר-כך אשאל עשרות שאלות, שאת התשובות עליהן לא מצאתי בספירות.

אני רוצה לדעת איך הם מחנכים את ילדיהם וכיצד נראית האמונת שלהם ואיך הם הגיעו למצב של שוויון חברתי, וערכי מוסר כה גבוהים" הרסה ארבל, כך מייד ברור, מעריצה את החוצנים. הם באים מתרבויות אצילות, היא אומרת כלאחר-יד, כאילו הדבר מובן מאליי, ואנחנו נתפסים בעיניהם כאנשים נחותים החיים על כוכב פרימיטיבי. הם אינטליגנטיים ורוחניים, בעלי ידע רב בכל התחומים. הטכנולוגיה שלהם מאוד מפותחת, וכך גם שיטת השילטון.

שם, בחוץ, שרר שוויון חברתי מוחלט. כולם שווים, והשליט הוא מי שהוכיח את עליונותו האינטלקטואלית והרוחנית, ולא אדם שהתמחה בתככים פוליטיים.

אני, שמכירה את חוליי החברה מקרוב, במיסגרת עבודתי, מבינה שרק בעזרת קשרים שנקשרו איתם נוכל לשנות את חיינו, הוקוקים לשינוי בהול.

הם, חכמים ומפותחים, יעזרו לנו למצוא את הפיתרונות הנכונים לכל בעיותינו.

אלא שעדיין איננו מוכנים לקלוט אותם. המיסד פוחד מהיצורים האלה. קרטל הנפט, למשל, לחוצנים יש ידע רב על אנרגיה אלקטרו-מגנטית. אם יביאו לכאן את הירדע הזה, יתמוטט קרטל הנפט.

גם המדענים פוחדים מהתרבויות האחרות. שם, בכוכבים הרחוקים, התברר כי כל הידע הטכנולוגי שלנו מגוון. המדענים יודעים כי המהפך שיחול בעולם-המדע אחרי יצירת הקשרים איתם, גרום להם, למדענים, לאבד את יוקרתם ואת מיסרותיהם.

הפוליטיקאים חוששים שיהיו ללעג, אחרי שיתברר לבני כדור-הארץ כי אפשר לנהל מדיניות בצורה טובה יותר מהדרך בה הם עושים זאת.

אולם אל ייאוש, מעורדת הרסה ארבל. לבסוף יצליחו החוצנים להתגבר על כל הקשיים ולחדור אלינו. יום יבוא והם יהיו חלק מאתנו. אנחנו נבקר אותם והם יבקרו אותנו, ויוצרו בינינו קשרים רגילים, שיגרתיים.

ליום הזה מחכה ארבל בחלול, כשהיא מצוידת במישקפת.

אוטוי, ללא ספק תגלית מרנינה בז'אן דה פלורט. כאחיי רודי-הבצע והמתחרה של איוו מונטאן. אלא שתפקידו קרוב יותר להיות תפקיד ראשי מאשר מישיג. נכון יותר לקחת בחשבון את אלן ארקי, הגמיש פרשנות מקורית ביותר לתנ"ך בז'ושט או ונתה, לא את ריי ליאוסטה, כבעבר המרושע הנבגר של הגיבורה במשהו פראי אולם המשעשע והווייטאטאוי מכולם הוא שחקן התיאטרון ביטי אלק מקיאואן, המגלם גיבור-מלחמה בעל נקמים מיינים מקוריים, שמתהלך לבוש בניגריי-אשה בשרותים אישיים.

ובין שחקניות המישהו ראוי לציין את רונדיקה קארטיטי וליקה, שעברה לפני שנים ליד תפקיד-יוזר ולא נקלטה ביהם, ואילו עתה, בתור האשה הצדקנית במכשפות מאיסטוויק, היא נאלצת להקיא הוצאה את כל הרעות הקדומות שנלעה היא ושאר בני המקום, במשך כל השנים. אולם ההופעה השלימה ביותר של אשה בתפקיד-מישהו הגושה השנה רווקא עלי-די דיאן ויסט בחנה ואחיותיה. כשחקנית שאף פעם לא מצליחה ותמיד מקוה לאהבה, המתגשמת רק חלקית, הגעורים שחלפו מבלי ששום הבטחה תתגשם — כל אלה גולמו להפליא בהדרכתו של וודי אלן, ומן הסתם החל כאן שיתוף-פעולה פורה, שיימשך עוד בעתיד.

אפשר להוסיף השנה עוד תואר אחד, תגלית השנה, ולהעניק אותו לרוברט בניני. באיטליה הוא כבר זומן כוכב עליון, שאר העולם גילה אותו כשהוא מכופף את השפה האנגלית לכל עבר בנדרף החוק ומספר בתנועות רבות משמעות כיצד היתה אמו נוהגת בארצות. זהו המומר יוצא-דופן, שונה מכל מה שהורגלנו לו בשנים האחרונות, אולי, מי יודע, תשובה לאטינית לגראצ'ו מארכס.

ועוד תגלית, דניאל אוטי, שאומנם מופיע כסרטים כבר שנים, אבל איש לא-הבחין בו עד שניצב לציים של איוו מונטאן וג'רארד פאררדיה, שני התומחים הכבדים ביותר של הקולנוע הצרפתי, וגנב מהם שציות כקבלנות, לכל אורך ז'אן דה פלורט.

ואם צריך לבחור גם את חתיכת-השנה, עדיין צריך להצביע על דאריל האנה, ולוא רק משום שהבלונדית ארוכת-האברים הצליחה להעמיד לגמרי בצל שני כוכבים מנוסים מן הדרגה הראשונה, כמו רוברט דפפורד ודברה וינגר. כל מי שיצא ממישפט הנשרים, דיבר קודם כל על האנה, ורק אחר כך טרח להזכיר את שני האחרים, אם ככלל הזכיר אותם.

פחות מהממת אבל יותר מצליחה, בכל אופן יותר עסוקה, היתה קים באסינג'ר, נערת-בונדר

ריטה הייוורת

זוהרת שהולכה

לשעבר הקוטפת תפקידים ראשיים בהתמדה. בינתיים נראה שהיא מחפשת לעצמה תרמית, נעה בין פצה בלונדית סתם לנערת-ליזיו עם עבר אפל ולב טהור, ועד לקומדיות שבהן היא מנסה להיכנס לנעליה של קארול לומבארד. זה מה שקרה בפגישה עיוורת, וזה מה שעתידי לקרות במותחן הומוריסטי בקרוב, בשם ואדין. מוקדם מדי לומר שללומבארד יש יורשת, הנעללים שהשארה אחריה גדולות מדי בינתיים לבאסינג'ר, אבל היא מותרת והוליווד עוזרת. שילוב כזה קשה להבניע.

לבסוף, אי-אפשר לסיים בלי להזכיר את כל אלה שלא יופיעו עוד כסרטים ולא יביימו אותם עוד. הקולנוע איבד בימאי ענק כמו ג'ון יוסטון, וינסנט מינלי, אנדריי טארקובסקי וגם בוב פוסי. כמה כוכבים שהיו כבר לאגדות, כמו קרי גראנט, ריטה הייוורת, לי מארוין, פרד אסטר וגרנדולף סקוט הלכו לעולמם. ושייקה אופיר הלך מן הקולנוע הישראלי לפני שזכה למצוא מי שינצל את מלוא כישרונו על הבד. חבל.

עדנה פינרו

מחווה לסרטי-הקאובים המזמרים של פעם. אבל אפילו הסוסים או היו מבדרים יותר מן המוקיונים העלובים המפזיזים כאן.

לפני שפנים להכתיר את שחקני השנה, צריך אולי להצביע על אכזבות השנה, גדולות כגדול השחקנים שאיכזבו. ראשית, רוברט דה-נירו, הנערץ על הכל במשך שנים ארוכות כשחקן המושלם ביותר של הקולנוע האמריקאי. לא דובים ולא יער. מר דה-נירו חושש כבר שנים ליטול על עצמו תפקיד של ממש, הוא מתחבא לו והבלתי משוחרר. מה עתה להתקרב לתיאטרון וודויל. משהו קרה שם.

האכזבה השניה, אולי מובנת יותר, היא דאסטין הופמן. השמועות אומרות שהוא שיגע את כולם כאשר הסריט את ההפקה הבימתית של מות הסוכן לקולנוע. זה לא עזר לו. הוא עדיין ניראה צעיר מדי לתפקיד, מישחקו עדיין שוקף מדי ומוגזם מדי, לא מיועד למצלמה שמתחת לאפו אלא לאיוו שורה מרוחקת ביציע השלישי, שלא היה קיים ככל השעת הליצולמים. האיש דרש נאמנות מוחלטת להצגת התיאטרון. הוא קיבל אותה, אבל על הבד הוא לא שחקן לא תיאטרון ולא קולנוע.

בין השחקנים שהוכיחו כי לא נס ליחם, גם אם לא היה מוזק אילו ניסו לגוון קצת את תפקידיהם, אפשר לציין את הופעתו השטנית של ג'ק ניקולסון כמכשפות מאיסטוויק. מישל בלאן הבריק כהטרוסקוסטאל היופך למרות רצונו להומוסקוטאל, רק כדי לגלות שמיין הוא אמצעי ולא מטרה, בחליפת ערב. אנדרה דוסוליה עשה רושם נעו תפקיד הכנר המתאהב באשת ירדו במלן. קיולאס קייג' הצדיק שוב את כל התיקויות שתלו בו בבייבי ארוונה. וויטוריו גאסמן היה מושלם, כרגיל, בהמשפחה. אולם השחקן שהרשים יותר מכל, אולי משום שלא שחקן אלא את התפקיד שלו מול המצלמה אחרי שחי אותו

40 מילא פרני

חורכים בינר

בחיים, היה הסקסופוניסט רקסטר גורדון, המגלם את התפקיד הראשי בדרקה לנצח. לא זו בלבד שניחן בנוכחות מדהימה, הממלאת את המסך כולו, אלא שאינסטינקטיבית הוא יודע לתת את המישקל הנכון לכל מילה ולכל הברה, הוא מכין בדרך משלו מה הערך המיוחד של כל שתיקה, הוא מתנועע, מנגן, מתבונן ומתמוטט, והצופה עובר את כל המחטמים הניצבים לכאורה בפניו משום שהאיש מתקשה לבטא את עצמו, נשאר תמיד נעול בתוך הרלתיים הסגורות של נפשו, גם כאשר אור גדול של בוקר שטוף-שמש חודר לתוכה.

לשחקניות היתה רווקא שנה טובה הפעם. כמה סרטים הוקדשו להן באופן מיוחד. פשנים שנכרבו נבנה על דיאן קיטון, ג'סיקה לאנג' וסיסי ספייסק, הנמשפות מאיסטוויק הציעו את סוזן סארזארדון, שר ומישל פיפר, באלומה השחורה אפשר היה לפגוש את דברה וינגר ותרוזה ראסל, שלא לרבר על חנה ואחיותיה. בו הצטיינו לא רק מיה פארו, ברברה הרשי ודיאן ויסט, אלא גם מורין אוטאליבין, אמה של מיה פארו בחיים, ששיחקה את אמה בסרט.

עם זאת, נראה ששתי התופעות המרשימות מכולן היו של ג'וליאטה מאסינה בניונד ופרד ושל סאבין אומה במלן. ושוב, רק מתוך הכרה בעובדה שאסינה כבר זכתה לכל ההכרה והכבוד שאפשר להרעיף על שחקן, נפלה הבחירה על סאבין אומה, המגלמת את האשה השברירית, הנקדחת בין החלום הרומאנטי למציאות מאושרת ואינה יכולה להחליט מה עדיף, עד שבסופו של דבר היא שמה קץ לחייה כדי שלא תצטרך לבחור בין שני גברים, שהיא אוהבת כל אחד מהם בדרך שונה.

בין שחקני-המישהו, מתחשק לבחור בדניאל